

REDACCIO:

Josep PALLACH
26, rue Constantinople, París (8º)

ADMINISTRACIO:

Antoni IBORRA
13, rue Bassano, París (16º)
C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EL FRANQUISME CONTRA ELS TREBALLADORS

Els bisbes diuen que els obrers son esclaus. Els falangistes fan demagogia «sindicalista».

Pero la "Pirelli" de Vilanova i Geltrú pot despedir els treballadors que demanen augment de salari

Acció internacional de la U.G.T. i del M.S. de C. contra aquesta represió

Vilanova, agost. — Els nostres lectors coneixen ja els fets. En un país on recentment el propi bisbe de València reconeix que el salari mínim de base deuria ésser de 50 pessetes per dia, i on en realitat el salari del manobre és de 14 a 20 pessetes diàries, els treballadors no tenen altra arma que la reclamació, que la vaga, si volen aconseguir viure decentment i no pas «com esclaus» — segons el mateix Mgr. Olaechea, bisbe demagog de València.

Els treballadors de Vilanova volen viure com a homes lliures. Els salaris són miserables. El mes d'abril cursaren a la Direcció de la Pirelli una demanda d'augment de jornals. Per conducte «reglamentari»: l'enllaç sindical oficial rebé un plec de més de 700 firmes demanant l'augment, que la puja de les subsistències fa indispensable. El director de la Pirelli es negà a cursar i a rebre el document.

L'ACCIO DELS OBRERS I DE L'EMPRESA

Els treballadors prenen l'acord de fer baixar la producció, ço que es realitza amb absoluta unanimitat. Els dies 25, 26 i 27 d'abril la producció baixà de 40%. L'empresa reaccionà. Inspectors del treball. Actes aixecades. Intervenció de l'alcalde nomenat per Franco. Coaccions. Acaba la vaga. I comencen les sancions. L'empresa despedeix a quatre treballadors acusats injustament d'ésser els promotors dels fets. Imposa sancions de diversa durada de suspensió de sou i de treball de 6, 3,1 mesos i de 30 i 15 dies. Sancions a més de 500 obrers amb multa de 1, 2, 5 dies sense sou.

REUNIO DEL CONSELL DE COORDINACIO DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

RESOLUCIONS APROVADES:

El Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya, reunit a Perpinyà durant els dies 22 i 23 d'agost, ha estudiat la situació política i social, nacional i internacional, i ha acordat les següents resolucions:

1

ELS EMPRESONATS

Saludar amb emoció la lluita heroica dels nostres germans de l'Interior de la qual són avui l'expressió els empresonats a Catalunya pel delictes d'organització del Moviment Socialista i de la U.G.T. catalana. Aquesta salutació implica la promesa de continuar fent tots els esforços necessaris per aconseguir la seva alliberació i la de tots els empresonats per delictes polítics.

2

L'ACCIO DE FORMACIO SOCIAL I NACIONAL

El treball de formació nacional i social de les noves generacions catalanes resta l'essencial objectiu del Moviment Socialista de Catalunya, que sap que el combat contra el franquisme només serà fructífer si hem bastit l'instrument ideològic i orgànic capaç de fer efectiu el gran esforç de renovació social i política que demana el nostre poble. El Moviment Socialista de Catalunya aspira a ésser aquest estri d'educació i de combat constructiu al servei de la nostra terra, avui delmada i oprimida per un règim immoral i totalitari.

3

LA REIVINDICACIO NACIONAL I DEMOCRATICA

El Moviment continuarà col·laborant amb les forces catalanes que cerquin objectius d'afirmació nacional i demo-

cràtica, creant les bases d'una acció conjunta catalana a la qual no mancarà mai el nostre suport. Aquesta acció deuria integrar i vigoritzar les nostres institucions exiliades, avui esmorçades i febles per deixadesa i per inconsciència, però que simbolitzen encara les nostres llibertats col·lectives.

4

LES REIVINDICACIONS SOCIALS

El Moviment Socialista de Catalunya dedicarà els seus millors esforços al treball cabdal de reorganització sindical clandestina, al servei d'una classe obrera més explotada que mai en una conjuntura econòmica particularment greu per tota la nació. La classe treballadora, malgrat la dictadura, cerca millorar, gràcies a reivindicacions parcials, un nivell de vida miserable i que obliga als assalariats a treballar 10 i 12 hores per obtenir un salari mínim. Els socialistes deuen contribuir a la lluita per l'obtenció d'aquestes millores, deuen col·laborar al combat diari dels treballadors per millorar una situació difícil. Així faran realment efectiva la feina de formació política i de desenvolupament de l'esperit combatiu.

Nemés el retabliment de les llibertats democràtiques permetrà l'afirmació de l'esforç sindical que resta la millor arma dels treballadors.

5

L'ALLIBERACIO DE CATALUNYA I D'ESPANYA

L'alliberació de Catalunya i dels altres pobles d'Espanya serà el fruit d'aquests esforços que cal fer més i

(Passa a la plana 2)

EL REGIM «NACIONAL-SINDICALISTA»

S'interposa recurs davant la Magistratura del treball. El magistrat de la sala 5 és coaccionat pel Governador Acedo, pel Delegat del Treball i pel delegat provincial de Sindicats. La vista és favorable als treballadors. No acudeix a declarar contra, ni un sol obrer. Declaren a favor més de 60. L'empresa treu com a testimonis, directors, enginyers, caps de personal, gent que no són a la fàbrica sinó a les oficines. La sentència és favorable a l'empresa Pirelli. Els 4 despedits resten despedits, els repressaliats hauran vist baixar encara llurs magres salaris. El règim franquista prova que, malgrat la demagogia dels Giron i companyia, és simplement un instrument del pitjor capitalisme.

La U.G.T. reclama a la C.I.O.S.L. — El M.S. de C. s'adreça als Parits Socialistes. — Sense que poguem donar encara excessius detalls, per trobar-se en curs l'acció internacional podem dir però que les reclamacions de la U.G.T. als sindicats de la C.I.O.S.L. han de tenir eficàcia. La Pirelli, no ho oblidí el senyor director de la de Vilanova, no comença ni acaba a Vilanova, sota la protecció de la guardia civil. L'empresa té interessos en llocs com Itàlia, Bèlgica, França, Anglaterra on els treballadors són lliures i tenen els drets sindicals. Aquests treballadors avui coneixen ja l'actitud de l'empresa. Estan disposats a actuar. I a fer no està clos ni molt menys. Al contrari, amb la seva acció, els treballadors de Vilanova donen una lliçó als obrers de tot Catalunya i d'Espanya, indicant com cal actuar, si volen realment millorar un nivell de vida miserable, com mai havien conegut. I la victòria, tard o d'hora, donarà la raó als obrers que saben defensar-se malgrat la tirania que oprimeix al nostre poble.

CARTA OBERTA ALS SINDICALISTES ESTRANGERS

per Josep PALLACH.

Heus aci, breument resumits, uns fets ocorreguts recentment a Vilanova i Geltru, que no fan més que servir d'exemple d'altres esdeveniments que tenen lloc sovint a Catalunya: a la Maquinista de Barcelona, actualment o fa poques setmanes entre els empleats de banca de la capital catalana.

Us hem donat a conèixer altres detalls: els noms dels represaliats aquesta vegada, l'actitud ignominiosa de l'empresa, la pressió indecent dels funcionaris franquistes que cobren un sou precisament «per protegir» els treballadors. Es davant de tot això, companys de la C.I.O.S.L., dirigents dels puixants sindicats americans, anglesos, francesos, que us demanem obertament: — Voleu ajudar a fens als treballadors que sofreixen sota el franquisme?

Sabem prou bé quins són els costres sentiments a favor nostre, car els heu provat sovint en actes magnífics de solidaritat econòmica i moral. Ara us demanem més. Us demanem que, entorn d'aquests fets i d'altres que inevitablement es produiran ens ajudeu a organitzar et redreçament dels treballadors del nostre poble. Aquest redreçament tindrà—tè ja—unes característiques determinades, que poden sorprendre als que creuen en afirmacions polítiques a favor d'un passat sovint oblidat. Neix d'una dolorosa situació econòmica i social present, i conté sens dubte les més grans esperances socials i polítiques pel futur. Però avui és això sobre tot: la revolta d'uns homes, sotmesos desde fa quinze anys a una tirania brutal i immoral, que velen obtenir salaris millors i una vida més fèlic.

Ara bé, no ens enganyem camarades: el pervindre polític d'Europa no es juga solament a Berlin, on la lluita heroica dels treballadors ha provocat una gran manifestació de solidaritat. Les claus del futur no les tenen únicament els treballadors alemanys. Siguin les que siguin les d'ri-

vacions dels pactes militars i polítics que els capitalistes i militars americans controuen amb Franco (i nosaltres creiem que a llarg plaç li resultaran nefasts), hi ha uns fets que resten: la situació importantíssima de la península, i el paper essencial que durant el segle XX hi juga la classe obrera, per exemple. Vosaltres, dirigents sindicalistes que coneixeu i viviu els grans problemes del món, no podeu desconèixer el que diem. El proletariat espanyol resta un element essencial en el tauler europeu, malgrat que avui els dirigents del E.E. U.U. pactin amb els seus opressors. Ajudeu-nos doncs, és això el que demanem, a donar al combat d'aquest proletariat la orientació democràtica que deu tenir i que ha tingut sempre, però que les decepcions passades podrien enterbolir. El moment és crucial car la nostra classe obrera viu gairebé a l'intemperie—ideològicament i orgànica—malgrat les tradicions socialistes i cenetistes. La sotjen totes les temptacions: la dels que somien en un peronisme a la moda de Giron, i la més perillosa dels stalinians sempre amatents amb la seva demagògia.

Podem vèncer aquests perills. I us demanem per començar un gest de solidaritat internacional amb els obrers de Vilanova. Feu entendre la raó a la «Pirelli». Es tracta d'una empresa internacional amb puixants interessos a Europa. Aquests interessos l'obliguen a tenir en compte la voluntat dels sindicats obrers. Que la C.I.O.S.L. parli doncs seriosament. El capitalisme, orgullós quan es recolza en les baionetes, és més humil en règim de llibertats polítiques i sindicals. Proveu-ho pràcticament i proveu també aquest vostre internacionalisme actiu del qual els obrers espanyols dubten sovint amb raó. Si reeixim aquest primer esforç haurem donat un gran pas per aquest redreçament que ambicionem i que deurà prendre el caient socialista i democràtic que assegurarà un dia la pau i la llibertat.

REUNIO DEL CONSELL DE COORDINACIO

(Ve de la plana 1)

més ardots, col·laborant estretament amb la representació del poble germà d'Euzadi i amb les forces democràtiques i obreres de la península.

Només el retorn a les llibertats democràtiques i a les llibertats col·lectives dels pobles avui sotmesos a la dictadura franquista permetrà resoldre un dia els grans problemes socials, econòmics i polítics dels nostres pobles.

6

L'ACCIO INTERNACIONAL SOCIALISTA

En la vida internacional el Moviment Socialista continua fidel a l'esforç constructiu i pacífic de la Internacional Socialista per a trobar solucions progressives als grans problemes que avui divideixen el món i que risken sempre, mentre subsisteixin el règim capitalista i el totalitarisme, de provocar la guerra.

El Moviment Socialista de Catalunya s'esforçarà en contribuir a la clarificació de la idea i de l'acció europeista la qual mereix les simpaties socialistes si guarda una voluntat democràtica i de progrés social. Però tot contacte directe

o indirecte amb els franquistes — com recentment en el Pool agrícola — només pot menaçar la idea europea condemnant-la a servir de disfressa d'una empresa d'aliança de les forces reaccionàries i militaristes, contrària als interessos dels pobles europeus que els partits socialistes s'esforcen en fer triomfer.

En precisar-se de nou el perill d'un pacte d'aliança dels Estats Units amb els franquistes, el Moviment Socialista ratifica la seva actitud d'oposició total a un pacte immoral que només podrà afeblir la democràcia occidental que es diu voler reforçar. Catalunya no es sentirà obligada a respectar cap pacte a l'elaboració del qual no hagi participat el poble català per mitjà dels organismes democràtics que la Carta de l'Atlàntic prometia als pobles del món.

El combat contra el franquisme continuarà, siguin els que siguin els aliats del dictador. En aquesta lluita continuem al costat de les forces democràtiques, socialistes i sindicalistes de tot el món àdhuc dels Estats Units, que no poden aprovar una decisió vergonyosa i que els fets demostraran condemnada al fracàs.

Perpinyà, agost del 1953.

L'ACCIO INTERNACIONAL

DEL MOVIMENT SOCIALISTA

Adhesió i Missatge a la Internacional Socialista. — Missatge al miting de la C.I.O.S.L. — Adhesió als Joves Socialistes dels Partits Socialistes europeus.

Durant aquests dos mesos el Moviment Socialista de Catalunya ha continuat el seu esforç de contactes internacionals i no ha perdut cap ocasió per a fer conèixer a l'exterior la situació del nostre poble.

A la reunió de la Internacional, el M. S. C. reclamava una meta declaració d'oposició a Franco i al pacte amb els U.S.A. Al miting de la C.I.O.S.L. que fou organitzat per la U.G.T. a París i que tingué gran èxit, el missatge del Moviment «demanant que els sindicats passessin a l'acció» i suggerint per exemple «una vaga internacional de solidaritat si el pacte vergonyós es signava», despertà l'entusiasme dels nombrosos assistents a la Sala Wagram.

A la reunió de les Joventuts Socialistes, igualment, els joves socialistes catalans de l'interior, impossibilitats d'assistir, feren constar la seva adhesió i demanaren a les joventuts socialistes de continuar manifestant pràcticament la seva oposició a tot compromís amb el general Franco.

EL III APLEC DE LA SARDANA

Ja fa tres anys que sota els auspicis de les «Entitats Catalanes a França» es celebra l'Aplec de la Sardana a l'Exili.

Aquest III Aplec ha tingut lloc el 30 d'agost a Ussat-les-Bains, prop de Tarascon-d'Ariège, organitzat com de costum per la llar de Germanor Catalana de Tolosa, el Casal Català de Castres, i amb la participació digna d'elogi, per l'activitat que desplega el Grup de Catalans de Tarascon.

Ha estat un gran èxit. El paisatge era magnífic, en un gran parc situat en la vall de l'Ariège entre aquells Pirineus que, prescindint de fronteres, entren dintre casa nostra. Hom es sentia a Catalunya.

Des del cim d'aquelles muntanyes podiem contemplar l'espectacle que oferia el riu, la carretera, la via del tren. Tot això animat, aquest trenta d'agost, pel formigueig de la gran gentada que la festa havia reunit a Ussat.

Diada simpàtica i completa. Hi hagué ballades de sardanes amenitzades pels «Unics» de Perpinyà, danses catalanes amb la participació del grup «Paul de Mouneyre» de Tarascon, i dels «Es-barts» del Casal de Castres, de la Llar de Tolosa i del Foment de Perpinyà.

Els milers d'assistents que acudiren de les rodalies, de Castres, de Perpinyà, d'Andorra, de Lavelanet, de Tolosa, de Castelnau-d'Audoubert, i altres pobles i viles, ens donàvem per satisfets a l'hora del retorn d'haver pogut comprovar que els catalans, a desgrat del llarg exili conservem viu l'esperit de Catalunya. Aplec de la Sardana... No seria aquesta una manera de començar el reagrupament dels catalans, malgrat la dispersió i les nostres diferències?

Ens resta doncs, felicitar i encoratjar els organitzadors i... Visca Catalunya!

M. MIQUEL.

ADMINISTRACIO

Acusem rebut de les següents quantitats:
M. G. de Orient 500
Secció de Perpinyà 3.000
M. S. M. de Perpinyà 3.000
M. G. de Lorient 500
F. T. de Chenguin-les-Varenes 300
J. A. de Lyon 1.400
Secció del Gere 4.800

L'AJUDA ALS NOSTRES PRESOS

Ja fa més de sis mesos que els nostres empresonats esperen un procés que el franquisme tem. Prefereix mantenir les detencions, allargar el suplici econòmic, les dificultats familiars, mantenir la gent a la presó i desesperar lentament la voluntat coratjosa dels detinguts.

El franquisme avui no s'atreveix a condemnar a mort com ho feu durant els anys negres del 1939-45. Ha trobat

aquesta altra tàctica d'ofegar per la fam i per la detenció allargassada. Contra aquesta tàctica podem fer molt, nosaltres des de l'exili. Assegurar l'ajuda als empresonats, i als familiars dels detinguts, contribuir a la seva defensa utilitzant tots els mitjans (legals) que Franco s'ha vist obligat a instaurar. Aquesta és la nostra feina! Continueu les vostres aportacions al fons permanent d'ajuda als empresonats!

IANQUIS I RUSSOS

II

Els russos no s'han d'escarrassar pas gaire en fer la seva propaganda. Els nordamericans, inflats de dòlars, perden el cap i, a desgrat del seu somriure, es fan antipàtics. Són una mena de gent que amb el tarannà del nou ric, volen ajudar tothom. I no en saben, car amb el seu ajut vexen l'home digne que refusa l'almoina. Tanmateix hi ha subjectes que no solament estan contents de sentir-se protegits pels ianquis, sinó que fan tots els papers per a ser-los agradables.

En alguns països de l'Amèrica llatina sotmesos a dictadures inculcades i sanguinàries, els nordamericans hi tenen vara alta. Quan els dictadors es complauen a servir el Govern de Washington, els ianquis els cataloguen entre els millors estadistes. En cas contrari bescanten els dictadors. Peron, que no és millor ni pitjor que el Trujillo de la Dominicana, posem per cas, el tenen com a adversari, per l'única raó que el dictador argentí no es deixa al·lisonar pels ianquis. Vol ésser ell sol a manar en el seu país.

Anys enrera, Franco, aliat d'Hitler, era un individu repel·lent i els ianquis no s'estaven de parlar-ne amb fastics, acusant-lo d'haver establert a Espanya un règim policíac. Ara que el dictador falangista els fa la gara-gara ja és una altra cosa, veieu. Tant ho és una altra cosa per als ianquis, que davant la flexibilitat de l'espina dorsal de Franco, malgrat d'ésser el dictador més inculc i sanguinari de tots els temps, se'ls veu disposats a ajudar-lo, sabent que amb el seu ajut fomenten l'angoixa, l'amargor, la fam, la incultura i l'odi en els pobles de la Península Ibèrica, alhora que fan dels habitants d'aquelles dissortades terres, els seus enemics declarats. L'actitud nordamericana vers els dictadors és dirigida per les conveniències d'ordre material. La ideologia i la moral, no hi compten. I en detriment de la democràcia, els ianquis es decanten gairebé sempre per ajudar els dictadors i aliar-se amb ells. I en comptes d'ésser els capdavanters de la democràcia tal com ells pretenen, són els puntals de la vanitat, la inutilitat i l'engany de les coses humanes, així com de la tirania.

Amb tot, Nordamèrica és una força positiva que s'enfronta a l'imperialisme rus, el qual es presenta disfressat de Pau i de Justícia Social. I és clar, els homes lliures d'arreu es troben entre l'espasa i la paret. Tal com està el món, combatre els nordamericans és tant com fer la propaganda soviètica. Però, podem acceptar com a saludable per a la humanitat tot allò que fan els nordamericans? Hem d'aplaudir sense

reserves, tots els seus errors, tancant els ulls a la realitat? De cap manera. Som contraris a totes les dictadures — i també a la del dòlar — però així mateix ens veiem obligats a enfrontar-nos als grans disbarats polítics dels nord-americans. Tanmateix l'home que s'alça contra els dictadors, que no vol ésser esclau i que rebutja tot allò que menyspreï la llibertat de l'individu, es troba en una situació no gens plaent.

No fa gaire, Attlee va pronunciar un ben pensat discurs als Comuns referent a la política internacional dels nord-americans. Tot seguit, alguns corresponents de Premsa, en fragmentant l'esmentat discurs, malintencionadament van atribuir al líder socialista anglès conceptes que no havia dit. I sense esperar llegir el text del discurs, els negociants-polítics ianquis, particularment Mac Carthy, defensor dels dictadors dòcils que fan reverències al dòlar va acusar Attlee de comunista. I comunistes són, per a McCarthy i companyia, tots aquells que no poden acceptar a ulls clucs la política internacional de Nord-amèrica. Els polítics nordamericans no comprenen com hi pot haver persones que no ploriquegin ni acceptin la seva protecció, i que en canvi, trobin convenient i plausible que es faci la crítica de la seva actuació política i de la de qui sigui, sense heurè esment de les conseqüències.

Per què els nordamericans fan tot allò que poden per a crear-se enemistats? Per què recolzen el feixisme a Amèrica i a Europa? Per ventura han oblidat que el feixisme representa la incultura, l'agressió, l'esclavitud, la immoralitat i el crim? Es veu que tant se'ls en dona mentre puguin sumar soldats —per bé que siguin soldats de pau— com els de Franco —per a enfrontar-se als russos en el moment escaient.

Morrison, un dels més intel·ligents capdavanters del laborisme britànic, fent cas omís de les errades nordamericanes i dels exabruptes de McCarthy, després de fer una crida a la sensatesa dels russos, demanant-los que facilitin la pau, va dir: «L'anti-americanisme és una malaltia desagradable. L'amistat anglo-nordamericana és natural i bona no solament per als nostres dos països, sinó per a tot el món».

Nosaltres lamentem sincerament que els nordamericans siguin tan poc hàbils en dirigir la política internacional; mentre segueixin el camí traçat pels negociants i alguns militars, la malaltia anti-americana anirà apoderant-se del cos humà i no seran els russos els qui esberlaran la unitat occidental, sinó ells, els ianquis. Pobre d'aquell que es pensa que amb diners pot façonar el món al seu gust!

Pere FOLX

Subscripció pro-empresonats

Noves llistes rebudes

Llista nº 140 de Nevers: Francesc Teixidó 500; J. Sunyer 200.
Llista nº 26 del Gers: Antoni Sasot 500; Joan Vallverdu 400; Amadeu Olivé 1.000.
Llista nº 36 de Burdeus: Silvi Torrent 2.000; Bernat Joven 500.
Llista nº 28 de Orléans: Marius Panes 1.000; Francesc Català 150; Ramon Montagut 150; Botella 150; Estrada 150; Yvonne Dade 200; Marv. Lacant 200.
Llista nº 356 de Venezuela: Amics de Venezuela 10.470.
Llista nº 360 de Nova-York: D. Tead 5.230.
Llista nº 37 de Lyon: Jaume Arquer 600.
Llista nº 357 de Venezuela: Amics de Venezuela 12.900.
Llista nº 361 de Venezuela: M. M. M. 3.400.
Llista nº 20 de Perpinyà: Boutet 100; Michel Thoent 150.
Llista nº 19 de Perpinyà: Josep Pascal 100; Casanoves 100; Alibo 100; Thomas F. 170; Planas 200; Baixas 100; Tixados 50; Olibo Jean 100; Berta F. 100; Portello 100; Altez 100; Félix Depardon, maire, 100; X. 100; D. 100; Tisseyre 100; Cruzel, maire, 200.
Llista nº 362 de Venezuela: Joan Fronjosa 1.000.

LES EDICIONS DEL MOVIMENT

SOCIALISTA DE CATALUNYA

Publicació de l'opuscle de Manuel Serra i Moret «Reflexions sobre el demà de Catalunya».

Amb la publicació de l'opuscle de Manuel Serra i Moret, President del Parlament Català, les edicions del Moviment Socialista han començat la seva tasca editorial. L'opuscle, ben presentat, està ja a la disposició dels nostres lectors que deuran demanar-lo a l'administració d'«Endavant».

Es necessari que els catalans lleixin i facin llegir aquest treball del company Serra i Moret en el qual trobaran, ferma i segura com mai, malgrat tanques defallències, la fe en els destins de Catalunya.

COOPERACIÓ CULTURAL

IBERO-IUGOSLAVA

S'ha constituït a París, l'associació cultural ibero-iugoslava a la qual són invitats a adherir tots els exiliats que senten preocupació pes treballs culturals moguts per l'amor a la llibertat i a l'amistat amb el poble iugoslau. L'associació no té cap caire polític i els seus adherents en formen part a títol exclusivament personal.

Els catalans que s'interessin per aquests contactes envers un poble que no ens ha regatejat la seva ajuda i que cerca nous camins de democràcia i de justícia social, deuen escriure a Cooperació Cultural Ibero-Iugoslava, 28, rue Serpente, París (6e).

LES EMISSIONS ESPANYOLES

DE RADIO IUGOSLAVIA

A'gus companys, interessats per les emissions espanyoles de Radio Belgrad ens han escrit demanant-nos si aquesta emissora radiava també en català i preguntant-nos d'indicar pel públic les hores d'emissió.

Podem indicar que els treballs per emetre en català no estan encara acabats, malgrat que sovint es donin textos traduïts del català, facilitats pel M.S. de C. o per altres organismes i que, recentment, l'onze de setembre, es donés íntegrament i en català el Missatge del President del Parlament de Catalunya.

Els horaris de les emissions i les llargàries d'ona són les següents:

Per Espanya: de les 7 a les 7,15, per ones de 49,18 i 31,19 metres.
De les 21 a les 21,30, ones de 236,6 m.
De les 24,15 a les 24,45, ones de 439 m.
Per Amèrica: de les 12,45 a 1,15, per ones de 49,19 i 41,67 metres.
De les 3 a les 3,30, per ones de 49,18 i 41,44 metres.

CRONIQUE D'ACTUALITAT

El concordat: Qui es el vençut? - Els perills del «diàlogo». - Les eleccions alemanyes.

EL CONCORDAT

«Es la victòria més important aconseguida pel general Franco després de la guerra civil», digué «Le Monde» en el seu editorial. Acceptem-ho així, puix la propaganda franquista ho presenta igualment, i demanem-nos:

..Si hi ha victòria i vencedor, deu haver-hi un vençut? Qui és el vençut?

—La 11a República? No, car aquesta ja fou vencuda el 1939, i potser abans, el 1936 al no destituir el govern republicà els generals que conspiraven. Es Catalunya? Tampoc, puix el nostre poble, momentàniament derrotat, continua mantenint la flama i la voluntat nacional no serà adulterada per aquest pacte del Vaticà amb el tirà. D'altres n'hem vist.—Es potser el país basc i vençut Creiem que tampoc, car si els catòlics bascs han continuat bascs malgrat els bisbes també ho restaran ara a desgrat del Concordat.—Es la classe obrera doncs? Malgrat les intencions de Mgr. Herrera, els treballadors no es preocupen gaire dels capellans sino es

per denunciar la complicitat constant de l'Església amb els opressors.

Qui són doncs els derrotats d'aquesta nova victòria del general Franco? No serà la pròpia Església la vençuda? No, puix el Concordat diu que li assegura tots els privilegis que fins ara tenia—polítics, econòmics, sobre tot educatius—l'Església resta mestressa de l'ensenyament... No, tampoc són els interessos materials de l'Església els vençuts d'aquesta gran batalla que el senyor Artajo ha presidit.

On és, qui són els vençuts doncs? Potser simplement els altres interessos, els espirituals, que l'Església espanyola acostuma a confondre amb els materials i que ara el Vaticà ha sacrificat obertament. Són segurament Bernanos i Mauriac i Maritain i Carrasco i Formiguera i el Cardenal Vidal i Barraquer, els vençuts. I amb ells els sacerdots bascs afusellats per Franco. I potser, finalment, el veritable esperit cristià, altra vegada crucificat a Espanya...

Que consti que a nosaltres no ens estranya ni creiem que canviï molt la situació. El possible duo Franco-Estats Units,

esdevé un trio: Franco, Estats Units, Vaticà i això explica la decisió després de 13 anys d'espera. Dios los cria... dieuen els castellans. Ho sentim, això si, pels catòlics sincers de casa nostra i de tot el món, que hauran enrogit davant tant de cinisme.

ELS PERILLS DEL «DIALOGO»

Tot-hom coneix ja la desgraciada sort d'aquesta nova maniobra franquista coneguda pel nom del «diàlogo» i gràcies a la qual, durant unes setmanes, les resistents castelleses de Barcelona feren grans elogis de la llengua catalana que continua bandejada a tot arreu. Els escriptors i poetes catalans de bona fe hauran pogut comprovar que el règim franquista és un règim de militars i de falangistes i no pas de literats o de filòsofs susceptibles d'ésser vençuts. L'any passat es parlà de Machado i de Lorca a Segovia, però se'n parlà com si Machado hagués viscut en el millor dels mons i les seves cendres no reposessin a Colliure al costat d'altres exiliats. I com si Lorca hagués mort de pulmonia i no afusellat pels feixistes. Aquest any, a Salamanca, alguns poetes catalans han cregut oportú fer companyia als Ridruejo, als Tovar i als Lain. Ho han fet, repetim-ho, després d'un any de «diàlogo» que no ha passat de monòleg-en castellà. Hauran gaudit segurament del paisatge i hauran contribuït a l'intent d'anexió de la fonda-i intransigent, al·liconadora-personalitat d'Unamuno...

Va quedant clar per tot-hom que es tracta d'una comèdia i que és impropriedad associar-s'hi, mentre els treballadors continuen patint gana i treballant 15 hores diàries i Catalunya resta befada i escarnida. En aquest «diàlogo», on Ridruejo ha fet la tardana descoberta de la conversa Unamuno-Maragall, cal fer comprendre a aquest senyor, que s'ha equivocat de temps i de persones.

Els que vulguin parlar-nos d'amistat duen ésser escoltats únicament si abans repudien aquest règim corromput que els manté i que mantenen amb la por i el silenci. Sense aquest gest previ, res. Ni el «diàlogo».

LES FLECCIONS ALEMANYES

El resultat de les eleccions alemanyes no ha causat excessives sorpreses, sino és en l'augment de vots d'Adenauer en detriment dels altres partits de la coalició governamental reaccionària, i el nombre de nous votants, electors que no es decidiren a provar les virtuts del sufragi l'any 1949 i que ara han donat satisfacció als desigs de Washington votant en general per Adenauer.

Els socialistes guanyen més d'un milió de vots i conserven totalment les seves posicions. El seu combat continua. Es el combat per una Alemanya unida, democràtica i socialista, que no sigui un perill de guerra, i que allunyi els fermentos imperialistes que continuen desvetllant el temor dels pobles europeus. Nosaltres continuem al seu costat.

Le gérant: A. IBORRA

SOCIETE GENERALE D'IMPRESSION

13 DE SEPTEMBRE DEL 1953

MISSATGE DEL PRESIDENT DEL PARLAMENT CATALA AL POBLE DE CATALUNYA I ALS CATALANS DE L'EXILI

Arriba un altre aniversari sense que l'alba de la llibertat de la Pàtria hagi apuntat en cap punt de l'heritzó. No és pas que hagin minvat els flagells que planen damunt de Catalunya. Del 1714 ençà ha conegut moltes afliccions però mai no havia conegut una opressió tan ferotge ni una depressió econòmica tan accentuada que eixuga les seves fonts de riquesa i va deixant els catalans sense treball i sense pa. Tant com Catalunya perd la seva fesomia de nació lliure i puixant, el desolama i la misèria l'envaeixen per tots costats i l'amenaça de la mort la sotja sense el consol d'ésser una recordança car els botxins la condemnen a l'obliteració total.

La pèrdua de les llibertats nacionals s'acompanya de la mort lenta però segura de la població catalana. Els treballadors, que són la immensa majoria, no solament manquen el mínim indispensable per a un rendiment normal, sino que la misèria i la depauperació assolen les famílies i van transformant la nostra terra en hospici on els malalts i els captaires són el gruix dels ciutadans. Mai no s'havia vist que les escoles públiques servissin de casernes, que les criatures espel·lidades vaguessin pels carrers, que la urbanització fos el privilegi d'una barriada, que les comunicacions fossin rares i difícils, que les interrupcions de llum i força fossin constants, que tot anés de recules i la cultura fos cosa desconeguda i aliena a la vida del país. Tot, dins d'un marc de corrupció insuperable, d'una depravació inoïda, d'un despotisme amo de vides i hisendes que el mateix us envia a la presó que al cementiri.

Es evident que una nació captiva no pot tenir ciutadans lliures i benestants. Els inconscients i els masells poden desconèixer la llei que els uneix a la terra i al poble dels quals són una part, però el corc rosega també la vida física i ells i llurs fills es trobaran víctimes de la detolació col·lectiva i patiran més que els altres en llur traïdoria o en llur incomprensió. Sortosament les llavors no fallen i la dolor dels bons catalans és indicatiu que la germinació no s'ha aturat i que la florida vindrà un dia o altre. Catalunya té els seus fidels, els seus abnegats, els seus perseguits, i són aquests els que amb llur sacrifici mantenen dempeus l'altar i asseguren la futura deslliurança. Dia vindrà que la resistència i la clandestinitat es convertiran en ofensiva, en esclat violent i triomfant que anunciarà la bona nova.

Si com s'albira d'un temps ençà, la pau internacional es consolida, el règim infamant que subjecta la nostra terra es trobarà més al descobert i recitarà més palesa la seva abjecció i vilesa. Per bé que l'esforç del redreç l'haguem de complir nosaltres, bo serà que els altres pobles coneguin la nostra tragèdia i ens esguardin amb respecte. Si no podem mostrar les nostres institucions nacionals com testimoni de la nostra personalitat perdurable, si no podem comblar de flors els monuments dels nostres herois en aquesta diada simbòlica, bé cal que amb recolliment i en el més pregon de nosaltres mateixos reafirmem els nostres vots i la nostra decisió de restaurar la Pàtria, de tornar-la rica i plena com resa el nostre himne, aixecant la torxa de la nostra llibertat per a mirall i exemple dels altres pobles i nacions.

Manuel SERRA I MORET,
President del Parlament de Catalunya.